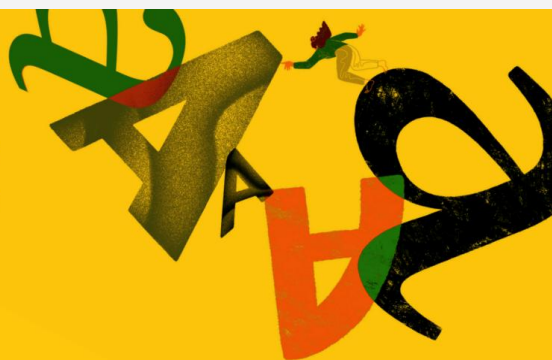

Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunumi
2025. gada 22.–28. septembris

**Zensur und Asche.
Die verbotenen Bücher
und die Reformation in
Livland 1525**

15. – 17. Oktober 2025,
Stiftung Leucorea, Lutherstadt Wittenberg

Sākusies reģistrācija starptautiskai zinātniskajai konferencei “Cenzūra un pelni. Aizliegtās grāmatas un reformācija Livonijā 1525. gadā” Vitenbergā

No 15. līdz 17. oktobrim Lutera pilsētā Vitenbergā, Vācijā, notiks konference “Cenzūra un pelni. Aizliegtās grāmatas un reformācija Livonijā 1525. gadā”. Vēsturnieki no Latvijas, Igaunijas, Vācijas un Dānijas no dažādiem aspektiem apskatīs laikmetu Livonijā un Eiropas ziemeļos pirms 500 gadiem. [Konferences programma](#). Darba valoda – vācu. Dalība ir bez maksas, bet ar iepriekšēju reģistrāciju: <https://reg.lnb.lv>. 1525. gada novembrī, Vācijas pilsētā Lībekā, tika konfiscētas grāmatas ar “ķecerīgu”, saturu, visticamāk, jauno dievkalpojumu kārtību pēc reformācijas Livonijā. Grāmatas latviešu, igauņu un lejasvācu valodās bija paredzētas vest uz Rīgu, bet katoļticīgā Lībekas rāte nolēma tās sadedzināt. Šis fakts iemūžināts rātskunga Johanesa Brandesa dienasgrāmātā 8. novembrī 1525. gadā. Šodien dienasgrāmata glabājas Lībekas arhīvā. Mūsdienās zudušos darbus uzskata par pirmajiem iespēstajiem rakstiem latviešu un igauņu valodās, tie aizsāka grāmatniecības, valodas un izglītības strauju attīstību Livonijā. Ikviens interesents ir laipni aicināts piedalīties konferencē.

[Vairāk](#)

Mantojums kā vērtība: tiesības, kultūra un nākotnes atbildība

Lektore: asoc. prof. **Inga Kudeikina**

Vieslekcija “Mantojums kā vērtība: tiesības, kultūra un nākotnes atbildība”

22. septembrī plkst. 16.00–17.00 Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un tiešsaistē notiks Rīgas Stradiņa universitātes docētājas Ingas Kudeikinas vieslekcija “Mantojums kā vērtība: tiesības, kultūra un nākotnes atbildība”. Lekciju varēs vērot: [Rīgas Stradiņa universitātes Facebook lapā](#), [Latvijas Nacionālās bibliotēkas Facebook lapā](#) un [YouTube kontā](#). Dr. iur. asociētās profesores Ingas Kudeikinas lekcijā tiks aplūkots mantojums gan tiesību, gan kultūras skatījumā – kā īpašums, kas pāriet nākamajām paaudzēm, un kā vērtības, tradīcijas un pieredze, kas veido mūsu identitāti. Tiks analizēts mantojuma tiesību regulējums, tā nozīme cilvēka dzīvē, uzmanību pievēršot digitālā laikmeta ietekmei – kā sociālie tīkli, digitālās “pēdas” kļūst par jaunu mantojuma daļu.

[Vairāk](#)

Izstāde “Kanāda un Latvija: kopā stiprākas NATO” par kopīgo sadarbību un ieguldījumu reģionālajā drošībā

23. septembrī plkst. 11.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas M stāvā tiks atklāta Kanādas vēstniecības Latvijā izstāde, kas būs skatāma no 23. septembra līdz 23. oktobrim. Atklāšanas pasākumā piedalīsies un uzrunas teiks Kanādas vēstnieks Latvijā V. E. Braiens Svorks un LNB direktore Dagnija Baltiņa. Latvijā atrodas Kanādas lielākie militārie spēki ārpus Ziemeļamerikas kontinenta. Fotoizstāde atspoguļo Kanādas, Latvijas un NATO sabiedroto ciešo sadarbību un ieguldījumu reģionālās drošības stiprināšanā. Tā veidota no tematiskajām sadaļām: ceļš no NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas līdz daudznacionālajai brigādei; fotogrāfijas, kas ataino NATO daudznacionālās brigādes Latvijā ikdienu; Kanādas bruņoto spēku spējas Latvijā; Kanādas Karaliskās jūras kara flotes klātbūtne Latvijā, kā arī mirkli, kuros Kanādas, Latvijas un citu NATO valstu karavīri iesaistās dažādās sabiedriskās aktivitātēs.

[Vairāk](#)

Letonikas un Baltijas centra seminārs “Mēmo liecinieku privātās sarunas. Fotografijas loma dzimtu un vietu vēstures izpētē”

25. septembrī plkst. 17.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas Retumu pasaules telpā

(5. stāvā) notiks pasākumu cikla “Svina ķieģelis” kārtējais seminārs “Mēmo liecinieku privātās sarunas. Fotografijas loma dzimtu un vietu vēstures izpētē”. Semināra pirmajā daļā par to, kā mūsu dzīvi ietekmējusi fotogrāfija, fotoattēlu saglabāšana, kā fotogrāfija izmantojama dzimtu un vietu vēstures pētniecībā, vēstīs Latvijas Nacionālās bibliotēkas vadošais pētnieks vēsturnieks Mārtiņš Mintaurs. Otrajā daļā ar praktiskiem piemēriem, kā dzimtu un vietu izpētē izmantot dažādu laiku fotogrāfijas un albumus, iepazīstinās Letonikas un Baltijas centra vadītāja vēsturniece Kristīne Zaļuma, kas arī vadīs pasākumu. Ieeja – bez reģistrācijas un bez maksas.

[Vairāk](#)

Latviešu literatūras tulkojumi LNB katalogā

Latvijas Nacionālās bibliotēkas [katalogā](#) ir iespējams atlasīt bibliotēkā pieejamos latviešu literatūras tulkojumus no 1990. gada līdz šim brīdim. Iepriekš latviešu literatūras tulkojumu bibliogrāfija izdota LNB drukātajos izdevumos “Latviešu literatūra pasaulē: latviešu tulkotās literatūras saraksts, 1990–2018” (2019) un “Latviešu tulkotās literatūras saraksts, 1990–2020” (2022), bet tagad latviešu literatūras tulkojumu sarakstu var izgūt elektroniski un tas nemitīgi tiek papildināts. Lai LNB katalogā atlasītu latviešu literatūras tulkojumus, kataloga vienkāršās meklēšanas laukā jāieraksta frāze “Latviešu literatūras tulkojumi”, “meklēt pēc” laukā jāatlasa “vārda priekšmeta laukā”,

savukārt meklēšanas ierobežošanas laukos var atlasīt arī atsevišķas valodas un gadus.

[Vairāk](#)

LNB Ģimeņu sestdiena: Pastkartes drukas darbnīca

27. septembrī, plkst. 12.00 aicinām lielus un mazus piedalīties darbnīcā LNB Virtakas klasē, kurā ikviens varēs ar savām rokām izveidot un uz vairāk nekā 100 gadus senas rokas iespiedpreses nodrukāt īstu, derīgu un nosūtāmu pastkarti. Darbnīca ģimenēm ar bērniem no 5 gadu vecuma. Dalība bez maksas, bet ar iepriekšēju pieteikšanos, aizpildot pieteikuma [ANKETU](#) līdz 26. septembrim vai līdz tiek sasniegts maksimālais dalībnieku skaits. Darbnīcā varēs iepazīt senākas saziņas metodes un uzzināt par pirmo pastkarti, kas 1893. gadā no Rīgas devās uz Pēterburgu – toreiz uz tās bija attēlots Rīgas Jūrmalas pludmales skats. Mūsdienās ziņas un sveicieni pāris mirkļos nonāk telefonos, bet šeit iespējams radīt vēsturisku, taustāmu apsveikuma “īszīņu”, kas kļūs par īpašu dāvanu vai piemiņu.

[Vairāk](#)

“Senioru trešdienas” nodarbība: Mākslīgais intelekts un nostalgija kultūras mantojumā – palīgs vai joks

24. septembrī plkst. 12.00–13.30 Latvijas Nacionālajā bibliotēkā ciklā “Senioru trešdienas” aicinām iepazīt Mākslīgo intelektu (MI) un tā mijiedarbības iespējas ar kultūras mantojumu. Ko MI zina, ko atpazīst, ko nezina un ko izdomā. Vai mākslīgais intelekts ir labs palīgs vai plāpīgs stāstu izdomātājs? Kopā eksperimentēsim un “aprunāsimies” ar MI. Mērķis ir vienkāršā veidā iepazīstināt ar MI un sniegt dažus ieteikumus, kā justies droši un pārliecināti. Nodarbību vadīs Latvijas Nacionālajā bibliotēkā īstenotā projekta LIBRA.I. vēstneši LNB kolēģi – Bibliotēku attīstības centra Medijpratības nozares eksperts Emīls Rotgalvis, Uzziņu un informācijas centra Informācijas pakalpojumu attīstības vadītāja Ginta Zalcmane un Digitālās attīstības departamenta Digitālo pakalpojumu bibliotekāre Ieva Pētersone. Dalība bez maksas, bet nepieciešams iepriekš pieteikties pa tālruni 26420065 vai e-pastu gramata.latvija@lnb.lv.

Vairāk

Latvijas Bibliotēku portālā tiek uzsākta LU un LNB pētījuma “Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā” rakstu sērija

Latvijas Universitāte 2024. gada laikā ciklā “Latviešu grāmatai 500” īstenoja plašu kvalitatīvo Latvijas Nacionālās bibliotēkas pasūtītu pētījumu “Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā”. Pētījums, kas norisinājās no 2024. gada marta līdz decembrim, tika veidots ar mērķi izzināt lasīšanas vietu Latvijas iedzīvotāju ikdienā, kā arī apzināt, kādu lomu šajā procesā ieņem publiskās bibliotēkas. Pētījumu īstenoja LNB un LU speciālistu komanda, kā arī LU studenti. Tas tapis ar Kultūras ministrijas un Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas projekta “Aldus Up – Building Bridges in the Book World” atbalstu. 2025. gada rudenī Latvijas Bibliotēku portālā tiek uzsākta pētījuma popularizēšana ikmēneša rakstu sērijas veidā. Ar pētījumu pilnā apjomā iespējams iepazīties [ŠEIT](#). Publicēts sērijas pirmais raksts “Kāda ir lasīšanas loma iedzīvotāju ikdienā?”, lasāms [ŠEIT](#).

Dzejas dienas 2025 Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēkā "Rēzna":

tikšanās ar Robertu Vilsonu

Latvijas Rakstnieku savienība sadarbībā ar Rīgas Centrālo bibliotēku LNB ciklā "Latviešu grāmatai 500" rīko virkni pasākumu, lai atzīmētu Dzejas dienas 2025.

25. septembrī plkst. 17.30 RCB filiālbibliotēkā "Rēzna" (Valērijas Seiles iela 14) uz lasījumu aicinās dzejnieks Roberts Vilsons. Pazīstams kā viens no literārā žurnāla "Žoklis" veidotājiem. Kopā ar tēvu, aktieri Ēriku Vilsonu veido monoizrādes skolu jaunatnei. Dzejoļi publicēti interneta žurnālos "Punctum" un "Satori", kā arī drukātajos izdevumos "Žoklis", "Strāva" un "Avīzes Nosaukums". Publicējis arī atdzeju, tulkojumus un kritiku. 2024. gadā iznācis viņa pirmais dzejoļu krājums "Muļķu ķērājs", kurš tā paša gada septembrī apbalvots ar Dzejas dienu balvu. Krājums bijis nominēts arī žurnāla "Domuzīme" dzejas balvai.

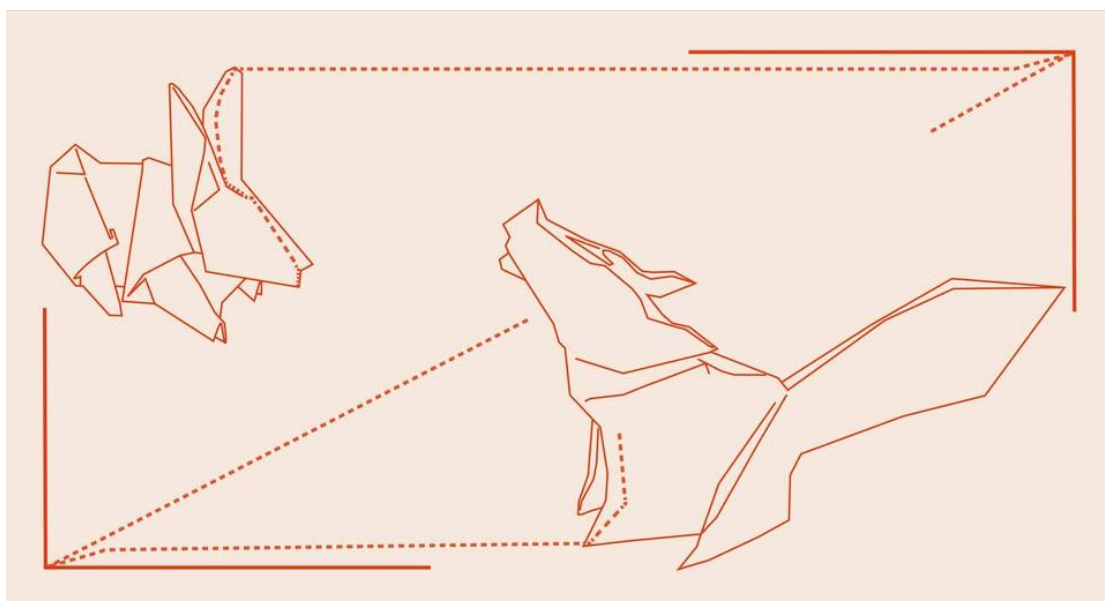

Japāņu valodas sarunu klubs

24. septembrī (trešdiena) plkst. 17.30–19.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas Baltijas Austrumāzijas pētniecības centra (AsiaRes) bibliotēkas lasītavā (M stāvā) notiks japāņu valodas sarunu kluba tikšanās. Pasākuma mērķis ir piedāvāt japāņu valodas studentiem neformālā vidē attīstīt valodas prasmes sarunu un spēļu formātā. Sarunās ar japāņu valodas pratējiem un citiem dalībniekiem būs iespēja diskutēt par dažādām aktuālām un sadzīviskām tēmām. Dalība bez maksas, bet iepriekš jāreģistrējas [ŠEIT](#).

Maksimālais dalībnieku skaits: 15 dalībnieki.

[Vairāk](#)

Origami darbnīca

26. septembrī (piektdiena) plkst. 17.30 Latvijas Nacionālās bibliotēkas Baltijas Austrumāzijas pētniecības centra (AsiaRes) bibliotēkas lasītavā (M stāvā) notiks Japānas papīra locīšanas mākslai origami veltīta radošā darbnīca. Apmeklētāji varēs iepazīties ar dažādiem origami papīra veidiem un locīšanas paņēmieniem, kā arī salocīt papīra modeli paši. Dalība bez maksas, bet iepriekš jāreģistrējas [ŠEIT](#). Dalībnieku skaits ierobežots.

[Vairāk](#)

Korejiešu valodas sarunu klubs

27. septembrī (sestdiena) plkst. 12.00–14.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas Baltijas Austrumāzijas pētniecības centra (AsiaRes) bibliotēkas lasītavā (M stāvā) notiks korejiešu valodas sarunu kluba tikšanās. Pasākuma mērķis ir piedāvāt korejiešu valodas studentiem neformālā vidē attīstīt valodas prasmes sarunu un spēļu formātā. Sarunās ar korejiešu valodas nesējiem un citiem dalībniekiem būs iespēja diskutēt par dažādām aktuālām un sadzīviskām tēmām. Dalība bez maksas, bet iepriekš jāreģistrējas [ŠEIT](#). Maksimālais dalībnieku skaits: 15 dalībnieki.

[Vairāk](#)

Latvijas jaunākās grāmatas

Nr. 17

2025

Informatīvs izdevums

1.–15. septembris

Jaunie Latvijā izdotie resursi LNB krājumā

Latvijas Nacionālā bibliotēka sagatavojusi informatīvā izdevuma “[Latvijas jaunākās grāmatas](#)” 2025. gada 17. numuru (1.–15. septembris) PDF. Kārtējā nacionālās bibliogrāfijas informatīvajā izdevumā tiek reģistrētas grāmatas, kuras izdevēji iesniedz Latvijas Nacionālajā bibliotēkā saskaņā ar Obligāto eksemplāru likumu. [Izdevuma arhīvs pieejams šeit](#). [2025. gada septembrī LNB krājumā iekļautie Latvijā izdotie resursi \(grāmatas, kartes, notis, audiovizuālie resursi\) skatāmi šeit](#). Meklēšanas un informācijas piegādes sistēmas *Primo* funkcionalitāte sniedz iespēju precizēt meklēšanas rezultātus, izmantojot filtrus saskarnes labajā pusē. [Primo lietošanas pamācība pieejama šeit](#).

[Vairāk](#)

Jauniegvumu apskati

L N B
LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

Nr. 3/ 2025
Septembris

Humanitāro un sociālo zinātņu izdevumi svešvalodās un

Tehnoloģiju un dabaszinātņu izdevumi svešvalodās (Nr.3/2025)

Latvijas Nacionālā bibliotēka sagatavojusi [izdevuma “Jauniegvumu apskats: humanitāro un sociālo zinātņu izdevumi svešvalodās” 2025. gada 3. numuru \(septembris\) \(PDF\)](#). [JAUNIEGVUMU APSKATS: HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU IZDEVUMI SVEŠVALODĀS](#) un [“Jauniegvumu apskats: tehnoloģiju un dabaszinātņu izdevumi svešvalodās” 2025. gada 3. numuru \(septembris\) \(PDF\)](#).

[JAUNIEGVUMU APSKATS: TEHNOLOĢIJU UN DABASZINĀTŅU IZDEVUMI SVEŠVALODĀS](#)

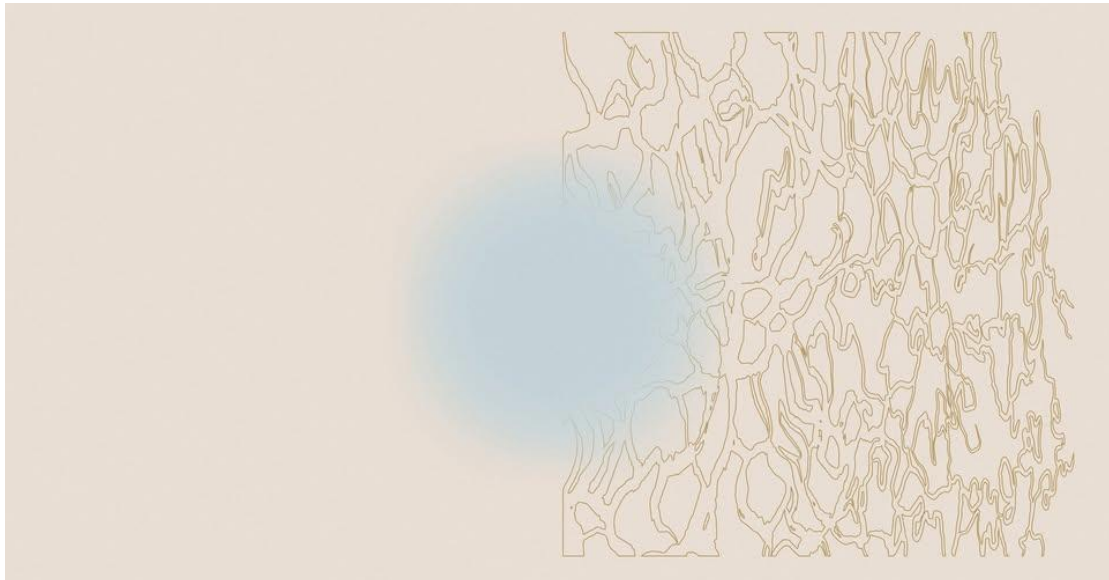
[Vairāk](#)

Sestdienas rīti jauniešu telpā: Improvizācijas sesijas

27. septembrī plkst. 11.00–13.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas Jauniešu telpā (M stāvā) sadarbībā ar improvizācijas teātra “Tea Tree” stāstnieku atzaru “Storijkrafteri” aicinām piedalīties improvizācijas sesijās “Kā būtu, ja būtu”. Nodarbībās varēs ļaut vaļu fantāzijai un kopā ar citiem radīt dzīvus, improvizētus stāstus, atklājot sevī un apkārtējos vēl neapjaustas spējas. Dalība bez maksas. Izglītojošo nodarbību mērķis ir veidot izpratni par improvizācijas teātra mākslu un attīstīt komunikācijas un radošuma prasmes, atklāt konkrētās mākslas formas potenciālu. Nodarbības vadīs Velga Vīgante. Iepriekšēja pieteikšanās, rakstot uz e-pastu: amazone.velga@gmail.com vai zvanot: +371 26377775.

[Vairāk](#)

Meditācijas telpa klātienē: Anitas Lottes Ārgales vadīta nodarbība

“Soto Zen meditācijas prakse ikdienai”

24. septembrī 18.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Meditācijas telpā (4. stāvā) notiks Anitas Lottes Ārgales vadīta nodarbība “Soto Zen meditācijas prakse ikdienai”.

Soto Zen Rīga ir neliela un atvērta garīga kopiena, kas izkopj un praktizē zenbudismu Japānas Soto Zen tradīcijā. Šīs tradīcijas pamatā ir klusā sēdošā meditācija za-zen, kas raksturojas ar dziļu klusumu, vienkāršību un prakses tīrību, tādejādi izkopjot sevī atvērtību, līdzietību un visa dzīvā mīlestību. Soto Zen ievada nodarbības laikā tiek apgūti meditācijas pamati, kā arī atsevišķi zazen rituāla elementi ar kopīgu paklanišanos, Sūtru rečitēšanu un staigājošo meditāciju (kin-hin). Anita Lotte Ārgale ir zenbudistu lajs, ordinētas soto zenbudistu mūķenes Elgas Bridžinas Rūsiņas mācekle.

Nodarbība pieejama tikai klātienē. Dalība bez maksas un bez iepriekšējas pieteikšanās.

[Vairāk](#)